

DĚJINY STAVITELSTVÍ A ARCHITEKTURY

001*PRAVĚK * sestavil *Aleš Student / Igor H. Krčmář

PRAVĚK

- 500.000 až 1.000.000 let před n.l.
do cca 3.000 let až pol. 1.000 let
(do prvních písemných památek)
  - nelze časově přesněji členit
- starý paleolit – střední paleolit – mladý paleolit – mezolit –
neolit – eneolit – bronzová doba
  - zárodky architektury v **neolitu**

DRUHY STAVEB

PRVOTNÍ ÚKRYT ČLOVĚKA

jeskyně, kryté zemní jámy, závětrí, chýše, pravěké domy

OPEVNĚNÍ

hliněné valy, kůlové palisády

KULTOVÉ STAVBY

megality, menhiry, kromlechy (kruhové řady menhirů),
komorové hroby (trility, dolmeny), chodbové hroby

CHARAKTERISTICKÉ ZNAKY

Absolutní začátky staveb hlavně pro úkryt osob a jídla

Použití přírodních dále neopracovaných materiálů

Účelové stavitelství

Objev rytmu, dominanty a měřítka

STAVEBNÍ MATERIÁL

VĚTVE a KMENY

HLÍNA

KAMENY

KONSTRUKCE

Zdivo – z malých kamenů kladených na sucho

Zdivo megalitické – velké neopracované nebo hrubě otesané kameny

Trilit – dva menhiry a vodorovný kámen –

první příklad architrákové soustavy

Kůlové konstrukce – nosné svislé kůly vynášely dřevěnou stavbu nad terén

Sedlová střecha – soustava dvou svislých kmenů s rozsochami a jednoho vodorovného kmene

TEORIE

neznámá

VÝZNAMNÉ STAVBY

(výběr některých zahraničních i tuzemských staveb)

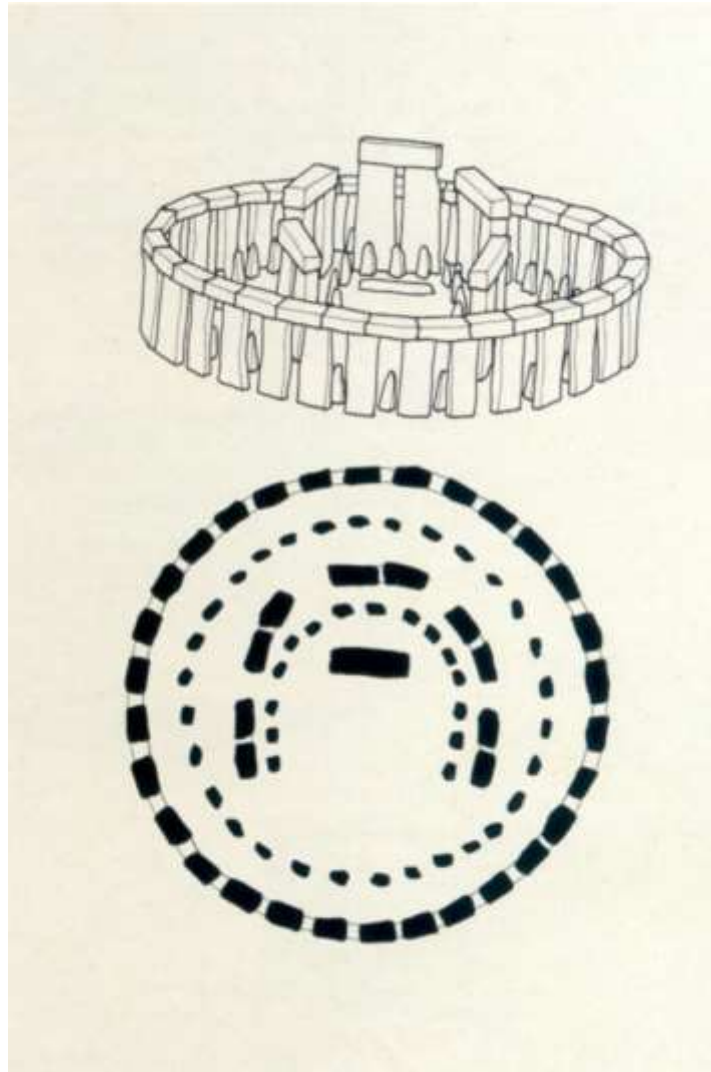
001 * alej v CARNACU (Francie)
několik tisíc menhirů v rovnoběžných řadách

002 * jeskyně MENGA (Malaga, Španělsko)
cca 3.000 let př.n.l.

003 * svatyně ve STONEHENGE (Salisbury, Anglie)
Nejkrásnější pravěká svatyně

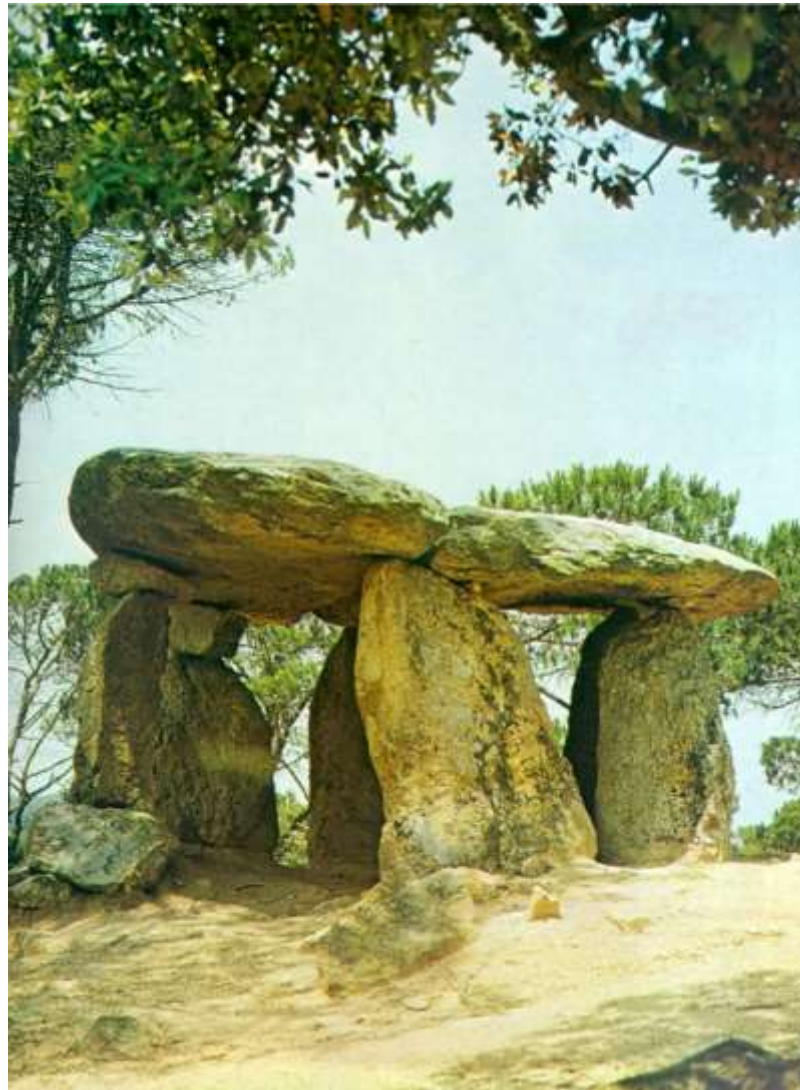
004 * svatyně ve STONEHENGE (Salisbury, Anglie)
Megalitická stavba – venkovní kruh má průměr 100 m

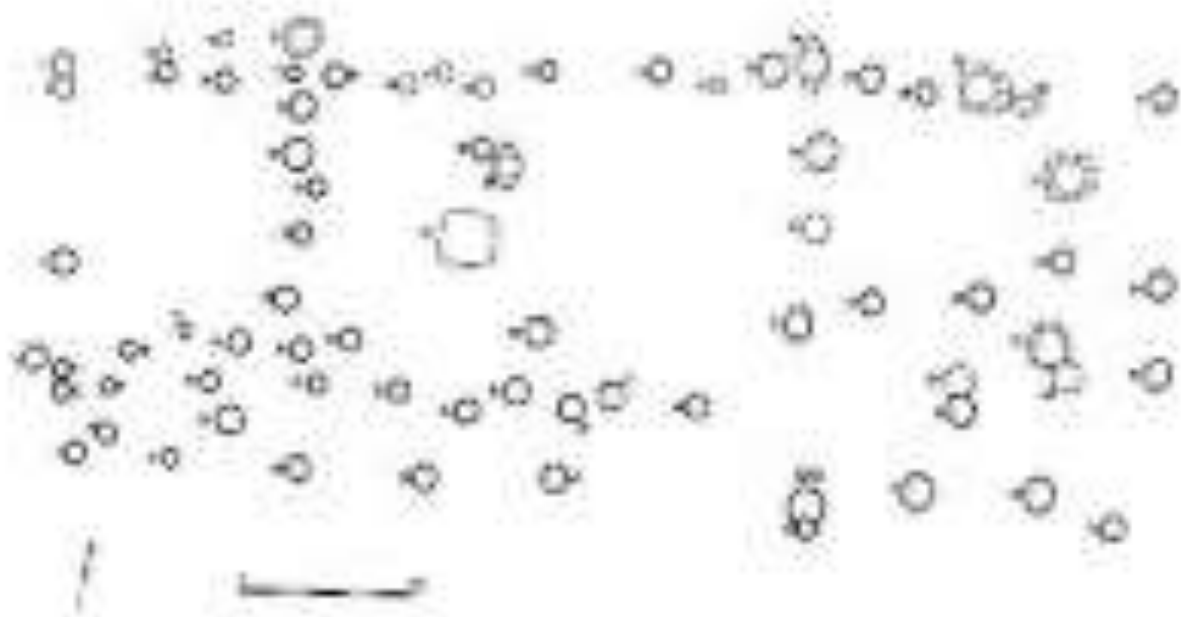
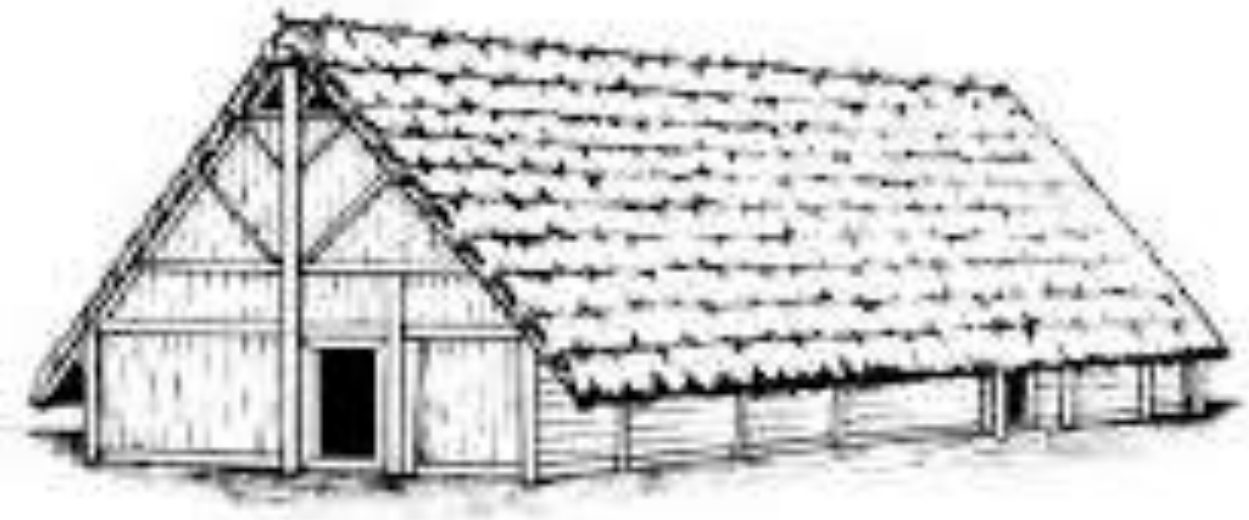
005 * svatyně ve STONEHENGE (Salisbury, Anglie)
Balvany jsou vysoké přes 4 m a váží 40-50 t

006 * svatyně v TALATÍ de DALT (Mahon, Menorca)
Kamenná plotna 3x4 m podepřená kolmou plotnou – T
a vyztužená šikmou příporou

007 * dolmen PEDRA GENTIL (Barcelona, Španělsko)
Megalitická stavba, v Katalánsku jich je menších rozměrů více
(většinou z doby bronzové)

008 * neolitický germánský dům - ČR

009 * neolitická polopodzemnice s kamenným interierem (Skara Brae, Orkneje, V.Británie) obývané od r.3200 př.Kr., až do roku 1991 ...